

Kraj podpoří
zubní pohotovost
strana 2

Rok od benzenové
havárie
strana 4

Výstava pěstounů
zaplnila Šantovku
strana 7

Krajánek

ČÍSLO 2 | ÚNOR 2026 | ROČNÍK 25 | NÁKLAD 292 000 KS

MĚSÍČNÍK PRO OBČANY OLOMOUCKÉHO KRAJE

V sociální oblasti čekají kraj velké změny. Hejtmanství už na nich začalo pracovat

Sociální služby pro seniory Olomouc se sídlem v Zikově ulici organizují pro uživatele řadu zajímavých aktivit.

Foto | Olomoucký kraj

Už za zhruba devět let v Česku výrazně přibude starších lidí. Počet těch, kteří překročí hranici osmdesáti let, vzroste o jednadsmesát procent. Zároveň s tím stoupnou nároky na sociální služby v regionu a bude do nich také třeba víc investovat. Hejtmanství už na tom pracuje.

„Aktuálně připravujeme stavbu několika dalších nových domovů pro seniory, ale především řešíme posílení terénních služeb,“ uvedl Ladislav Okleštěk, hejtman Olomouckého kraje.

Plán, jak demografické změny ve společnosti zvládnout, stojí na třech pilířích – posílení pobytových služeb pro seniory, rozšíření terénní péče a podpora domácí péče. A protože kraje mohou řešit jen část těchto problémů, neobejdou se bez spolupráce se státem.

„Jde především o nastavení takových platových podmínek, aby lidé v sociálních službách pracovat chtěli, a také o to, aby řádnou finanční odměnu dostali i ti, kteří se o seniory budou starat v rámci domácí péče,“ zdůraznil Martin Škurek,

náměstek hejtmana Olomouckého kraje pro oblast sociálních věcí.

Zástupci kraje jednají s představiteli státu pravidelně a hejtmanství zároveň ve vlastní režii realizuje několik vlastních programů na podporu sociálních služeb.

Vyšší nároky i vyšší výdaje

Zatímco aktuálně využívá pobytových sociálních služeb v kraji zhruba pět a půl tisíce lidí, do roku 2035 přibude dalších 2 600 – podobné počty platí i u osob, které využívají terénní služby.

„V důsledku toho se bude muset výrazně navýšit například počet pracovníků v sociálních službách. A s tím vzrůstou i náklady – oproti současnosti zhruba o padesát procent,“ upozornil Zbyněk

Vočka, vedoucí odboru sociálních věcí krajského úřadu.

Hejtmanství už finance na sociální služby v posledních dvou letech navýšilo a postupně je bude zvyšovat dál. Peníze jdou jak na modernizaci a rozšiřování pobytových služeb, tak i na rozvoj terénní péče.

Klíčová je prevence

Ještě větší roli sehraje v budoucnosti zdravotní prevence, aby se lidé dožívali vyššího věku v dobré kondici. Olomoucký kraj proto ve spolupráci s Fakultní nemocnicí Olomouc a se statutárním městem Olomouc zavádí strategii OLIVIE.

„OLIVIE bude podporovat aktivity, nápady nebo myšlenky, jak celkově zlepšit kondici obyvatel regionu. Aktuálně takto například dotujeme pohybové aktivity dětí ve školkách. V dalších letech bychom se rádi zaměřili právě i na seniory,“ dodal hejtman Okleštěk.

Jaroslav Kropáč

SLOVO HEJTMANA

Máte na výběr

Dřív bylo normální, že se o rodiče v důchodu staraly jejich dospělé děti a nikomu na tom nepřišlo nic divného. Doba se ale hodně změnila a já nechci hodnotit, v čem k lepšímu a v čem k horšímu. Víím jen to, že péče o nemohoucí rodiče v domácích podmínkách už mnohdy možná není, a že ti, kteří ji přesto poskytují, si zaslouží největší obdiv.

Všem lidem, kteří se o seniory sami postarat nemohou, nabízí náš kraj mnoho jiných schůdných cest, jak pomoci. Tak třeba takzvané terénní služby – moc se o nich pořád neví, přitom je to prima věc. Maminka i tatínek můžou zůstat doma, kde jsou zvyklí, a nemusí do domova pro seniory. Ochotná pečovatelka přijede na pár hodin, doveze nákup, uklidí, postará se. Senioři jsou spokojení a mladí můžou klidně zůstat v zaměstnání.

Nebo odlehčovací služba – další parádní věc. Jen si to představte, staráte se o rodiče, jenže taky byste si někdy rádi udělali volný víkend nebo vyrazili na výlet. Stačí kontaktovat odlehčovací službu, která se o seniory na víkend postará. A vy máte volno, můžete nabrat nové síly a odpočinout si.

Zkrátka, domov pro seniory je jen jednou z možností, jak se postarat o naše blízké ve stáří. Pokud zrovna tohle řešíte, zkuste pouvažovat i nad jinými alternativami. Pro žádnou z nich se přimlouvát nebude – je na vás, jak se rozhodnete. A díky našemu kraji si vybírat můžete.

Ladislav Okleštěk,
váš hejtman Olomouckého kraje

ČÍSLO MĚSÍCE

631 672

hodin ročně pomáhají pracovníci
asistence a pečovatelské služby
v Olomouckém kraji.

Dotační program ŽIVEL 3 skončil. Lidé si podali téměř 1 300 žádostí

Povodně zanechaly v Olomouckém kraji rozsáhlé škody. Částečnou kompenzaci lidem nabídl dotační program ŽIVEL 3. Foto | Olomoucký kraj

Až do posledních dnů loňského roku si lidé podávali žádosti o peníze z dotačního programu ŽIVEL 3. Ten byl určen domácnostem, které v roce 2024 postihly povodně. Program běžel do konce roku 2025. O dotaci nakonec projevilo zájem 1 284 žadatelů z Olomouckého kraje.

„Celkem si lidé požádali o 835 milionů korun. To jen dokresluje, jak rozsáhlé škody povodně způsobily, a zároveň to i dokládá, že na obnově území budeme muset pracovat ještě roky,“ dodal Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

Ačkoli je ŽIVEL 3 státním programem, jeho smysuplnou

podobu výrazně ovlivnil Olomoucký kraj. Ten se zároveň zavázal, že desetinu ze všech požadovaných dotací pokryje ze svých zdrojů, aby byla podpora pro postižený region co největší.

„K poslednímu dni loňského roku náš kraj vyplatil na dotacích už téměř 66 milionů korun. Nejvíce žádostí o příspěvek pocházelo z České Vsi, Mikulovic, Jeseníku nebo Vidnavy a Velké Kraše,“ doplnil Miroslav Adámek, uvolněný člen Zastupitelstva Olomouckého kraje pro oblast pomoci a obnovy zaplavených území.

Jaroslav Kropáč

Kraj pomůže se zubní pohotovostí. Nad rámec toho, co musí

Od nového roku už neplatí provoz lékařských a stomatologických pohotovostí kraje, jak tomu bylo dříve, ale pojišťovny. Ty také určují rozsah poskytované péče. V našem regionu se ale nic nemění, a to i díky příspěvku hejtmanství, které dobrovolně a nad rámec povinností s financováním pohotovostí pomůže.

Díky hejtmanství budou zubní pohotovosti fungovat ve stejném rozsahu jako loni.

„S oblastní stomatologickou komorou se nám podařilo domluvit, že i na severu našeho kraje zůstanou zubní pohotovosti beze změny. Pohotovost bude fungovat o víkendech i svátcích a kraj na ni finančně přispěje,“ uvedl Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

Díky příspěvku kraje a ochotě většiny zubních lékařů bude pohotovost fungovat na Šumpersku a Jesenícku od 8 do 14 hodin, tak jako tomu bylo dosud.

„Zubní pohotovost budou držet jednotliví lékaři a lékařky, kteří se budou ve službě střídát. Adresy všech ordinací, a to nejen těch zubních, ale i ostatních pohotovostí, najdou lidé na krajském webu olkraj.cz v sekci zdravotnictví,“ dodal Vladimír Lichnovský, náměstek hejtmana Olomouckého kraje pro oblast zdravotnictví.

Nemění se ani provozní doba zubní pohotovosti ve Fakultní nemocnici Olomouc – také ta zůstane dostupná ve stejném rozsahu jako dosud, tedy nad rámec zákonem stanovené doby. V tomto případě už ale na prodlouženou dobu fungování pohotovosti nepřispívá kraj, nemocnice si náklady hradí ze svého.

Kontakty na zubní, lékařské i lékárenské pohotovosti přináší také web dataok.cz v sekci Aplikace a dokumenty. Lidé je tam najdou prostřednictvím přehledné mapky. Nebo mohou využít aplikaci Záchranka, kde potřebné adresy aktuálně sloužících pohotovostí taktéž naleznou. Na provoz užitečné aplikace přispívá Olomoucký kraj.

Jaroslav Kropáč

Akademie v suchu, Dům sester v teple – kraj je opravil

O svatém Fabiánu bez kožichu ani ránu – říká stará česká prastika. V prostějovském Domu sester, který se po rekonstrukci otevřel právě na Fabiána, tedy 20. ledna, se už ale zimy bát nemusí.

„Budova prošla rekonstrukcí za zhruba 150 milionů korun, přičemž přibližně polovinu hradil ze svého rozpočtu Olomoucký kraj. Na zbývající část se nám podařilo získat dotaci z Národního programu obnovy. Stavební úpravy zahrnovaly také pořízení nového systému vytápění včetně vzduchotechniky a dalších technologií,“ uvedl Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

Dům sester je součástí Centra sociálních služeb Prostějov a patří mezi důležité pilíře sociálních služeb v regionu.

Dům sester je součástí Centra sociálních služeb Prostějov. Foto | Olomoucký kraj

Obchodní akademie v Prostějově získala po rekonstrukci nový vzhled. Slavnostní předání se konalo 20. ledna. Foto | Olomoucký kraj

„Díky krajské investici zde vzniklo 24 jednolůžkových pokojů a čtyři pokoje dvoulůžkové. Modernizací prošlo i zázemí pro pečující personál,“ dodal Martin Škurek, náměstek hejtmana Olomouckého kraje pro oblast sociálních věcí.

Zhruba o kilometr dál na sever dokončil kraj další důležitou investici. V úterý 20. ledna se studentům i kantorům představila nově opravená budova prostějovské obchodní akademie. Jde o památkově chráněný objekt,

veškeré stavební práce se proto odehrávaly pod drobnohledem památkářů. A výsledek stojí za to. „Dělníci budovu odizolovali proti vlhkosti, aplikovali sanační omítky, opravili sokl a udělali toho ještě daleko víc, včetně renovace dvou historických erbů na fasádě budovy. Celkem si všechny práce vyžádaly investici za jednatřicet milionů korun,“ uvedl Vladimír Lichnovský, 1. náměstek hejtmana Olomouckého kraje pro financování a investice PO.

Jaroslav Kropáč

Aplikace Záchranka se v Olomouckém kraji rozšířila o modul psychosociální pomoci

Oblíbená aplikace Záchranka, díky které si mohou lidé z mobilu snadno zavolat první pomoc, obsahuje v Olomouckém kraji nově takzvaný modul Psychosociální pomoc. Ten se zaměřuje na podporu osob, jež se ocitly v náročné psychické situaci.

„Olomoucký kraj na fungování aplikace Záchranka přispívá ze svého rozpočtu. Psychosociální modul je jejím důležitým rozšířením a kraj na jeho zprovoznění poskytl data i další peníze,“ řekl Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

Novinka lidem nabídne například kontakt na organizace a odborníky, kteří se věnují problematice duševního zdraví. Jde o přehled míst, kde lze rychle najít psychologickou pomoc.

„V aplikaci Záchranka se uživatel v sekci Lokátor dostane k modulu Psychosociální pomoc, kde má přehled všech dostupných služeb. Klíčovým prvkem je ale jednoduchý rozcestník Potřebuji pomoc, který uživatele provede několika otázkami. Pokud se cítí v ohrožení života, aplikace ho okamžitě nasměruje na tísňovou linku 155. V ostatních případech pak podle věku, typu obtíží a preferované formy pomoci – osobně nebo na dálku – doporučí konkrétní službu, která je právě dostupná,“ vysvětluje Klára Křížková, provozní ředitelka aplikace Záchranka.

Aplikace Záchranka umožňuje přivolání pomoci stisknutím

jediného tlačítka v mobilu. V Olomouckém kraji je součástí tohoto systému nejen záchranná služba, ale i horská služba v Jeseníkách.

„Za poslední čtvrtletí minulého roku využilo aplikaci Záchranka v našem kraji téměř šest set lidí. Kromě první pomoci poskytuje i přehled pohotovostních lékáren, zubních pohotovostí nebo míst, kde jsou dostupné defibrilátory pro první pomoc,“ uvedl Vladimír Lichnovský,

náměstek hejtmana Olomouckého kraje pro oblast zdravotnictví.

Hejtmanství přispívá na provoz aplikace Záchranka částkou necelých padesát tisíc korun měsíčně. Podobný krok už podnikly i kraje Jihomoravský, Pardubický, Plzeňský, Karlovarský, Královéhradecký, Vysočina, Praha a Středočeský. Pokud jde o modul Psychosociální pomoc, je Olomoucký kraj třetím v pořadí, který ho zavedl.

Jaroslav Kropáč

Martin Škurek: Rozhodujícím faktorem bude rodinná a terénní péče

Podle Martina Škurky, náměstka hejtmána, je nezbytné řešit demografický vývoj populace.
Foto | Olomoucký kraj

Martin Škurek zodpovídá v Olomouckém kraji za sociální oblast. Je totiž náměstkem hejtmána, do jehož kompetence spadá vše, co souvisí s péčí o seniory, osoby s hendikepem, náhradní rodinnou péčí a dalšími sociálními tématy. Rozhovor se zaměří právě na služby pro seniory. V dalších letech totiž dojde v této oblasti k dramatickým změnám. Zvládne je region, a pokud ano, jak? Budeme stavět nové domovy pro seniory? A kdo to všechno zaplatí?

Co čeká náš kraj z pohledu sociálních služeb v dalších letech?

Nejdříve mi dovolu, abych z celého srdce poděkoval všem, kteří v sociálních službách působí. A teď už k otázce. Čekají nás obrovské změny. Sociální oblast je poměrně široká – vůbec to není jen péče o seniory, ale právě v kategorii starších lidí budou změny největší. Podstatně se totiž změní demografické složení obyvatel, jedním slovem zestárneme.

Co to znamená?

Stručně řečeno, skokově přibude důchodců a ubude

ekonomicky aktivních lidí, kteří budou pracovat. Máme prognózy, ze kterých vyplývá, že v některých regionech bude čtvrtina až třetina obyvatel v důchodovém věku.

Takže je na čase začít stavět další domovy pro seniory?

Ty stavět určitě budeme, ale nejsou samospásným řešením. Protože vzhledem k budoucím počtům seniorů bychom jich museli postavit strašně moc a stálo by to obrovskou spoustu peněz. Navíc většina lidí, a je to úplně normální, nechce dožít v domovech pro seniory ani ve zdravotnických zařízeních, ale

doma. Tam, kde to znají a kde to mají rádi. Takže na tohle se potřebujeme zaměřit.

Jak konkrétně?

Podporou terénních, ambulantních a odlehčovací služeb. Ty mohou výrazně přispět k tomu, že rodinní příslušníci péči o své blízké zvládnou doma.

Můžete to trochu rozvést?

Když starší lidé už nebudou zcela soběstační, budou moci dále zůstat doma, kam k nim dojde pracovník sociální služby a postará se o ně. Třeba jen na pár hodin. A pak zase pojedou k dalšímu klientovi. Kraj svými kroky terénní a odlehčovací služby dlouhodobě podporuje. Dalším pilířem péče o seniory bude domácí péče.

A ta spočívá v čem?

Domácí péče se od terénní liší v tom, že o seniory – maminky a tatínky – pečují jejich děti nebo další příbuzní. A tady vidím rozhodující roli státu, který by měl podmínky domácí péče ideálně nastavit tak, že pečující rodinní příslušníci budou moci i pracovat a v případě potřeby se opřít o terénní a odlehčovací služby. Jiná cesta podle mě není.

domácí péči, terénní a odlehčovací služby a pobytové služby.

Přesně tak. Pokud jde o domovy pro seniory, aktuálně pracujeme na výstavbě v Kobylé nad Vidnavkou a rozšiřujeme kapacity v Prostějově, kde jsme zrovna před pár dny otevřeli také zrekonstruovaný Dům sester. Velmi brzy také otevřeme nový pavilon v Července. Dále připravujeme projekty staveb zařízení pro seniory v Jedlí, Libině, Jesenci... Plánu a vizí máme hodně.

Kde na to všechno vezme kraj peníze?

Pokud jde o stavby domovů pro seniory, tak využíváme různé dotační prostředky. Určitě bude muset sehrát klíčovou roli stát – bez státních peněz to zaplatit nepůjde, protože pobytové sociální služby pro seniory s potřebou vysoké míry péče se budou muset podstatně rozšířit. Důležití budou i soukromí investoři, kteří budou chtít realizovat veřejně prospěšné činnosti.

Myslíte, že to nakonec zvládneme?

Věřím tomu. Jde ale o to začít pracovat na změnách včas. Jsem moc rád, že náš kraj to už dělá.

“*Naší prioritou je podpora terénních, ambulantních a odlehčovacích služeb.*”

Ale taková péče je náročná nejen fyzicky, ale hlavně na psychiku.

To rozhodně. Proto už teď v kraji fungují takzvané odlehčovací služby. Jejich smyslem je postarat se o seniory, ale třeba i o osoby s hendikepem, jen na pár dní, víkend nebo na pár hodin denně. Aby si lidé, kteří o ně pečují doma, mohli odpočinout nebo si vyřídit nutné záležitosti.

Takže máme celkem tři pilíře péče o seniory –

Když vhodně nakombinujeme terénní a domácí péči s domovy pro seniory, velkou část poptávek po sociálních službách zvládneme. Dá to ale hodně práce.

Prozradíte nám, co děláte vy, když zrovna nepracujete?

Můj pracovní týden končí v neděli pozdě večer a začíná v pondělí brzy ráno (smích). Ale když mi nějaký čas zbyde, tak si rád přečtu zajímavou a poučnou knížku.

Jaroslav Kropáč

SLOVO ODBORNÍKA

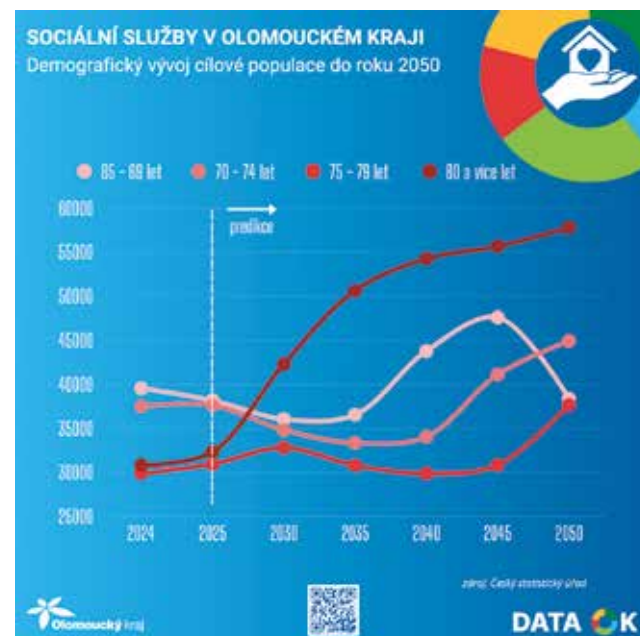
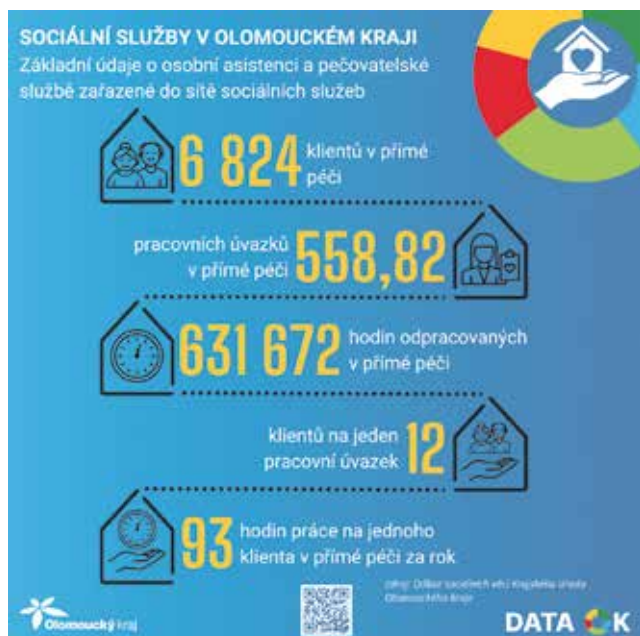
Zbyněk Vočka
vedoucí Oboru sociálních věcí
Krajského úřadu Olomouckého kraje

Vážené dámy, vážení pánové, v poslední době v řadě médií rezonuje otázka, jak zvládneme stárnutí populace, a to ve vztahu k důchodům, ale také k zajištění potřebných sociálních služeb. I v tomto čísle měsíčníku Krajánek, které je věnováno převážně sociálním tématům, výrazně převládá právě téma stárnutí populace a zvyšujících se potřeb sociálních služeb. To bude skutečně v následujících letech i v Olomouckém kraji velmi zásadním tématem. Velmi rychle musí začít příprava na tuto situaci na úrovni celé ČR, ale také přímo v Olomouckém kraji. Je třeba vnímat, že začíná být téměř pozdě. Naštěstí jsme již začali.

Mimo nepříznivý demografický vývoj je však v sociální oblasti celá řada dalších důležitých témat, kterým je nezbytné se věnovat. Musíme se zaměřovat na děti a mladé lidi a sociální služby, které jim mohou pomoci, když se necítí OK. K tomu jsme také připravili webovou stránku www.notOK.cz. Hledáme spolu s řadou odborníků cesty, jak rozvíjet systém péče o ohrožené děti.

V letošním roce bude rovněž potřeba, abychom s řadou partnerů uvedli do života novou právní úpravu podpory bydlení.

Sociální oblast se týká velké části obyvatel kraje, neboť se zaměřuje na širokou paletu situací, které v průběhu života mohou potkat každého z nás. Všichni, kdo pracují v sociální oblasti, si přejí, aby jejich pomoc člověk nepotřeboval. Je však dobré vědět, že tady jsou sociální pracovníci a sociální služby, které mohou v řadě situací pomoci. Všem, kdo pomáhají, patří dík.

Olomoucký kraj bude mít unikátní vzdělávací komplex

Centrum bezpečí v Olomouci bude unikátním vzdělávacím komplexem. Návštěvníci zde uvidí, jak spolupracují složky IZS. Foto | Olomoucký kraj

Vzdělávací programy v takřka reálném prostředí – výcvikové jezírko, lezecká stěna a polygon pro hasiče, služebna i výslechová místnost policistů či první pomoc pod dohledem záchranářů. To vše vznikne v plánovaném komplexu třinácti budov v olomoucké části Neředín v blízkosti letiště u třídy Míru.

„Nejen školáci a studenti, ale i dospělí během školení a dalších akcí zjistí, jak spolupracují složky integrovaného záchranného systému. Denně by se mohlo v Centru bezpečí vystřídat až 120 návštěvníků. Provozní doba je zatím navržena jako celoroční, s rozsahem přibližně osm hodin denně a s možností pořádání víkendových akcí,“ řekl hejtman Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk.

V hlavní budově najdou návštěvníci infocentrum, recepci, multifunkční sály pro teoretickou výuku a kompletní zázemí. V samostatném objektu policie bude možné simulovat prostředí služebny, včetně cel, daktyloskopie; počítá se i s prostory městské policie.

V budově zdravotnické záchranné služby vznikne místo pro výuku první pomoci. Hasičská část se soustředí na požární

prevenci, nabídne polygon, lezeckou stěnu i dispečerské stanoviště IZS. Součástí areálu bude také budova simulující prostředí rodinného domu s typickými riziky, jako jsou požáry, elektrické rozvody či padající nábytek.

Jeden z objektů se zaměří na přírodní rizika – nebudou tak chybět simulátory větru, zemětřesení, povodní či jedovatých rostlin. Součástí areálu bude i certifikované dopravní hřiště s křižovatkami, semaforem a simulátory nárazu či převrácení vozidla.

„Náklady na Centrum bezpečí se pohybují okolo 180 milionů korun, přičemž Olomoucký kraj uhradí ze svého rozpočtu 100 milionů. Informace a dovednosti, které lidé v centru získají, se jim mohou uplatnit v případě mimořádných událostí. Zvýší se tak celková bezpečnost obyvatel Olomouckého kraje,“ uvedl Pavel Jelínek, náměstek hejtmána pro strategický rozvoj.

Inspirací je obdobné vzdělávací centrum v Karlových Varech. Pro komplex v Olomouci je v současné době připravena projektová dokumentace. Realizace je naplánovaná od března 2027 do prosince 2029.

Lenka Kovaříková

ROK POTÉ

Hejtman Okleštěk: Benzenová havárie prověřila všechny

Pátek 28. února 2025. V 11.39 hodin havaroval u Hustopečí nad Bečvou vlak, který převážel benzen. Patnáct vagónů ze sedmnácti zachvátil požár. Mimořádná událost zasáhla obyvatele městysu i širokého okolí. Vyvolala obavy o zdraví, bezpečí a budoucnost místa, kde žijí. Pro Olomoucký kraj to byla jedna z nejtěžších krizových situací posledních let. Od první chvíle stál na straně lidí a převzal odpovědnost za koordinaci pomoci, komunikaci i hledání řešení.

Co se podařilo bezprostředně po havárii?

Okleštěk: Ihned po nehodě se Olomoucký kraj aktivně podílel na koordinaci kroků, které měly zabránit šíření nebezpečné látky do povrchových i podzemních vod. Podporovali jsme například výstavbu štětových stěn a monitoring povrchových vod. Díky těmto opatřením se podařilo mimo jiné zabránit kontaminaci řeky Bečvy, kde nebyl benzen zaznamenán ani jednou. Ve spolupráci s hasiči, záchranáři, policií i starosty obcí jsme zajistili rychlou reakci, ochranu obyvatel a jasné informace pro veřejnost. Právě schopnost hejtmanství spojit všechny složky a udržet přehled v kritických hodinách považuji za zásadní.

Hejtman Ladislav Okleštěk přímo na místě havárie vlaku s benzenem konzultoval situaci spolu se zasahujícími hasiči. Foto | 2x Olomoucký kraj

Jak kraj přispěl k ochraně zdraví a životního prostředí?

Velkou pozornost jsme věnovali sanaci zasaženého území a dlouhodobému monitoringu kvality životního prostředí. Ve spolupráci s odborníky a příslušnými institucemi byly provedeny kroky ke snížení ekologických rizik a k ochraně vodních zdrojů i půdy. Kontroly pokračují i nadále, aby obyvatelé měli jistotu, že prostor, ve kterém žijí, je bezpečný.

Jakou roli měl kraj při řešení následků havárie?

Hejtmanství bylo koordinacním a organizačním centrem v rámci Krizového štábu Olomouckého kraje, které zajišťovalo součinnost mezi složkami IZS, ČIŽP, Správou železnic, odbornými firmami a obcemi a průběžně vyhodnocovalo situaci v rámci krizového řízení. Kraj tak fungoval jako stabilizační prvek – pomáhal udržet jednotný postup.

Jak kraj pomohl obcím a lidem v zasaženém území?

Od počátku jsme byli v úzkém kontaktu s obcemi. Kraj poskytl podporu při řešení následků havárie a podíleli jsme se na financování některých opatření. Otevřená komunikace byla a zůstává klíčová.

Co nás havárie naučila?

Havárie ukázala, že rychlost zásahu je naprosto zásadní. Důležitým prvkem je i zajištění rychlého nasazení technických opatření. Mimořádná událost rovněž potvrdila důležitost koordinace mezi institucemi, protože bez jednotného řízení a sdílení informací by se situace mohla vyvíjet mnohem hůře. Do budoucna chceme zlepšovat koordinaci mezi krajem, obcemi a státními institucemi, protože právě jednotný postup umožňuje efektivní řízení mimořádných událostí. Cílem všech těchto kroků je zajistit, aby podobné události měly co nejmenší dopad na obyvatele i životní prostředí. Hustopeče nad Bečvou pro nás nejsou jen místem na mapě – jsou domovem lidí, za které neseme odpovědnost.

Eva Knajblová

ZAJÍMAVÁ MÍSTA | PŘÍRODNÍ REZERVACE KRÁLOVSTVÍ – ZA PAMÁTNÝM DUBEM, SNĚŽENKAMI I ČESNEKEM

Zveme vás do přírodní rezervace Království, kterou najdete pouhé dva kilometry jižně od Grygova mezi železniční tratí Olomouc–Přerov a vodním tokem Morávka. Tento rozsáhlý, druhově bohatý lesní komplex je významným prvkem v zemědělsky využívané krajině Hané. Od roku 1995 zde chráníme přírodu blízké ekosystémy s výskytem mnoha druhů planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů.

Co je tu výjimečného?

Království tvoří dubohabřiny a smíšené lužní lesy s vyvinutým bylinným, keřovým i stromovým patrem. Bujný růst pestré vegetace podporuje vysoká hladina podzemní vody. V periodicky zvodňovaných odstavených říčních ramenech, terénních sníženinách

a místech vysychajících tůň rostou porosty vysokých ostřic. Setkáme se tu se vzácnými rostlinami, např. s žebatkou bahenní, violkou slatinnou a lilí zlatohlavou. Bohatému jarnímu aspektu s dymnivkami, prvosenkami, saskankami a křivatci vévodí porosty sněženky podsněžníku a bledule jarní. Po jejich odkvětu je nahradí taktéž bílé kvetoucí a silně vonící česnek medvědí. V Království se vyskytují i karpatské rostliny kyčelnice žláznatá a hvězdnatec zubatý.

Setkání s prastarým dubem

Roste zde památný strom – Dub Král, který dosahuje obvodu kmene 575 cm. Dle historických záznamů byly královské pozemky s lesem u Grygova darovány městu Olomouci českým králem Václavem III.

Odtud pochází název Království a pověst o dubu, pod kterým před více než 700 lety panovník odpočíval. Na přání krále nebyl tento dub nikdy pokácen, a když spadl sám, byl na jeho místě vysazen dub nový.

Vzácní obyvatelé vodní a vzdušné říše

Zdejší periodické tůně a odstavená ramena jsou domovem jedinečných drobných koryšů – žábřonůžek sněžných a listonohů jarních –, ale i rozmnožitel 5 druhů obojživelníků. Rezervace je i důležitou ornitologickou lokalitou, v níž se setkáváme s více jak 50 druhy ptáků, mj. s luňákem červeným, strakapoudem prostředním a datlem černým.

Jak se o rezervaci staráme

Při péči o rezervaci je ve spolupráci se správcem lesa, kterým jsou Lesy města Olomouce, a.s., dbáno na

Lužní les s periodickým tokem. (nahore) Listonoh jarní. (vlevo)

Foto | František John
Foto | Lukáš Merta

přirozenou dřevinnou skladbu lesních porostů. Je podporována přirozená vývojová dynamika a maloplošně mozaikovitá obnova těchto porostů, v nichž je částečně ponecháváno mrtvé dřevo. Tím se snažíme dosáhnout příznivé věkové a prostorové struktury lesů tak, aby

poskytovala vhodné podmínky k životu zdejšího druhově pestrého společenstva organismů.

Děkujeme, že s námi obdivujete a chráníte nejen toto výjimečné místo.

Martina Huběnková,
Agentura ochrany přírody
a krajiny ČR

Cesty z města: trampové v časech normalizace

Když jedni za normalizace čekali na další díl Nemocnice na kraji města, druzí si balili celtu a spacák – a utíkali na víkend za svobodou do lesů. Příběhy Olomoučanů Ivany Jenišťové (* 1947) a Mirka Marusjaka (* 1960) zavedou čtenáře tam, kde nebe je vysoké a modré a kde neplatí pravidla komunistické klece.

Ostrov svobody

Tramping je dodnes fenomén. Za jeho vznik u nás se pokládá založení osady Ztracená naděje u Svatojánských proudů na řece Vltavě, jejíž tradice sahá až do roku 1918. Nebývalý rozmach zažilo tuláctví právě v době, kdy s nastupující normalizací režim utáhl šrouby a lidé hledali svobodu v divoké přírodě.

„Seděli jsme na kládách u cesty a oblečení v maskáčích nastavovali tvář jarnímu slunci. Někdo vzal kytaru: „Bratříčku, nevzlykej, to nejsou bubáci.“ Z dálky se k nám přibližovala žlutobílá tečka a byla to obávaná Lada s černými nápisy VB na dveřích. Okamžitě nás začali legitimovat a kolikrát nás na vandru takhle rozehnali,“ říká olomoucký undergroundový básník Miroslav „Miky“ Marusjak a Ivana Jenišťová k tomu v jiném rozhovoru dodává: „Pro mne byl tramping ostrovem

svobody, efektivním únikem z kleští komunismu.“

Bude válka s Rusy

Oba pamětníky dělí třináct let života. V době, kdy již vdaná Ivana prožívala první velkou lásku ke svému muži, trampovi z osady Bílý Blizzard, napsal osmiletý Miky z letního skautského tábora rodičům: „Přijďte si pro mě, bude válka s Rusy.“ Psal se rok 1968 a do Československa vpadla vojska Varšavské smlouvy. „Budete mít dítětko,“ oznámil jednadvacátého srpna Ivaně lékař.

Nastupující normalizace přinesla Miroslavu Marusjakovi konec bezstarostného, klukovského dětství. Skautské oddíly, které během Pražského jara po dlouhém zákazu obnovily svoji činnost, začal režim zase rozpouštět. Jednoho dne přinesl oddílový vedoucí klukům na schůzku pionýrské šátky. Mirek

do něj sirkami vypálil díry a poskládal je do tvaru čertovské hlavy: „A tak jsem se po zákazu skautu rozešel s pionýrem. Spousta starších kluků tehdy začínala jezdit na trampy a mě to také přilákalo a vtáhlo.“

Z rádia vyhrával Karel Kryl

Ivana Jenišťová i Miroslav Marusjak mysleli a žili mimo oficiální krabici – logicky se tak během normalizace začali potkávat se světem alternativy. Dobrým zdrojem necenzurovaných informací bylo Rádio Svobodná Evropa. „Tam jsem se začala dozvídat o Václavu Havlovi, Chartě 77 a politických procesech sedmdesátých let,“ vzpomíná Ivana Jenišťová, která se podílela na vydávání časopisu Tramp. Ten sice vycházel pod oficiální hlavičkou SSM, ale redakci tvořili pravověrní tuláci. Státní bezpečnost je sledovala a často i šikanovala. „Třeba kamarád Ivan Binar byl pronásledovaný a vyštvaný ze země v rámci Akce Asanace. Předtím ho pro jistotu na několik měsíců zavřeli, aby se mu z Československa víc chtělo,“ dodává pamětnice, která také v 80. letech spolupořádala ilegální dětské tábory s biblickou tematikou a tajně navštěvovala komunitní

Na opuštěku z vojny, 1981.

Foto | 5x archiv Paměť národa

setkávání věřících. A stále jezdila na vandry.

Miroslav, inspirován texty Svatopluka Karáska, Karla Kryla či Allena Ginsberga, začal psát vlastní básně. A také se zapojil do samizdatu. „To sis koupil tisíc leteckých papírů formátu A4, jejich hřbet jsi slepil Kanagomem a pak se psalo. Vzniklo tak deset kopií plus jeden originál. Měl jsem doma Ginsberga i Zappu. Dokonce jsme přepisovali Solženicyna,“ vzpomíná.

Když potom v listopadovém Československu 1989 propukla

sametová revoluce, byl zrovna na cestě do práce. „V autobusu hrál najednou v rádiu Kryl, tak jsem si říkal: ‚To je dobrý!‘ A ono zrovna probíhalo to revoluční dění. Naše dcera se o několik měsíců později narodila do svobodného světa.“ Ivana Jenišťová se tehdy aktivně zapojila – v rámci Občanského fóra pomáhala s distribucí revolučních tiskovin. Najednou bylo všechno jinak, ale něco přece jen zůstalo. Lásky k tuláctví a spaní pod otevřeným nebem.

František Vrba

Ivana Jenišťová v roce 2022.

Miroslav Marusjak v roce 2021.

Vítkov – Podhradí, 1980, Miroslav Marusjak druhý zprava.

Miroslav Marusjak, fotografie na občanský průkaz – 1975.

Děkujeme za podporu městu Olomouc a Olomouckému kraji! Paměť národa stále hledá nové pamětníky. Kdybyste věděli o někom, kdo zajímavým způsobem prožil dějiny 20. století, kontaktujte nás, prosím, na e-mailové adrese nebo telefonu: jitka.andrysova@postbellum.cz, 777 763 388.

OKÉNKO STAROSTY

Roman Roušal
starosta obce Ostružná

Ostružná je nejvýše položená obec Olomouckého kraje, kde voní lesy, zurčí horské bystřiny, a je to jedno z mála míst, kde ještě můžete zažít bílé Vánoce.

Ostružná leží na rozhraní Jeseníků a Rychlebských hor a svůj katastr 2 508 ha dělí mezi obě pohoří téměř napůl. Nejvyššími vrcholy v jesenícké části obce jsou Šerák a Keprník, ze kterého je krásný výhled na rychlebskou část našeho katastru s Travnou horou. Ta se nachází kousek od státní hranice s Polskem. Díky zasazení do divoké, pestré a v každém ročním období jiné horské přírody

je obec vyhledávanou rekreační oblastí. Přitahuje turisty, cyklisty, lyžaře, snowboardisty, i běžkaře a milovníky dalších sportů. Řadě návštěvníků hor bude povědomý název některé z místních částí, kterými jsou kromě samotné Ostružné ještě Ramzová a Petříkov.

Ostružnou (původně Sparrenhau) založil r. 1561 svobodný pán Václav ze Zvole na místě paseky, kde se kácely a opracovávaly stromy pro střechy kolštejnského zámku (dnešní Branná). Druhou místní částí je Petříkov (pův. Peterswald), který založil r. 1617 český pán Hanuš Petřvaldský.

Výše zmíněné dvě místní části, které jsou na Moravě, doplňuje třetí – Ramzová (pův. Ramsau), což je vstupní brána do Dolního Slezska. Ramzovou prochází nejen zemská hranice Morava–Slezsko, ale je i rozvodím Moravy a Odry. V zimě je oblast rájem lyžařů, snowboardistů i běžkařů. Na sjezdovkách

i v bílé stopě v Ostružné a okolí si „to své“ najdou zdatní lyžaři i úplní začátečníci, děti i dospělí.

Jakmile roztaje sníh, přesvědčíte se, že je v Ostružné a jejím okolí pořád co podnikat. V Ramzové můžete zamířit k oblíbené atrakci – horským minikárárnám nebo tzv. summer tubing. Petříkov láká na bobovou dráhu. Krásná příroda v okolí obce zve na pěší túry nebo cyklovýjízdy. Vybírat se dá z velkého množství turistických tras určených pro nenáročnou procházku i pro náročnější túry po hřebenech a horských úbočích. Příznivci cyklistiky se mohou vypravit na trasy, které jsou vhodné pro klasická kola i elektrokola.

Díky citlivému zasazení do jesenicko-rychlebské krajiny a řadě typicky horských staveb, nebo i netypických, ale dnes už kultovních „větrných vrtulí“, je oblast zajímavá i na pohled. Zajděte se také podívat do expozice hudebních nástrojů,

Pohled na zasněženou obec.

Foto | archiv obce Ostružná

prohlédnout si můžete na 550 exponátů.

Přestože je Ostružná horská obec, zapsala se i do historie ovocnářství, a to zachycením prvního stromu jeřábu sladkoploďého na světě. Ten objevili kolem r. 1810 pasáci krav nad selským

dvorem č. p. 38 v Ostružné, dnes je známý jako moravský sladkoploďý jeřáb. Dříve byl nazýván citronem severu. Do Ostružné přijďte v kteroukoli roční dobu. Najdete tu řadu krásných míst a příležitostí, jak strávit svůj volný čas. A nebudete litovat!

Jakou pomoc a podporu může vaše organizace poskytnout rodinám, které se starají o seniory?

Helena Vránová
ředitelka, Centrum sociálních služeb Prostějov, příspěvková organizace

Seniorům, o které je pečováno v domácím prostředí, můžeme nabídnout terénní pečovatelskou službu, která pomáhá seniorům přímo doma s každodenními činnostmi, které už sami nezvládají. Plnohodnotnou péči o seniora po omezenou dobu zajišťujeme prostřednictvím odlehčovací služby. Ta je určena hlavně tam, kde se o seniora stará rodina a potřebuje si odpočinout nebo vyřídit své záležitosti. Odlehčovací službu poskytujeme ve formě pobytové a v letošním roce jsme navýšili její kapacitu o šest míst na celkových dvanáct. Seniorům, kteří potřebují dohled, ale zvládnou pobyt mimo domov přes den, zajistíme denní péči, aktivizaci a sociální kontakt v denním stacionáři. Kombinací těchto služeb lze oddálit nebo předcházet přijetí do pobytové služby, senior zůstává v domácím prostředí, což má pozitivní vliv na jeho psychiku a zdraví, a rodina tak není na péči sama.

Jiří Karger
ředitel, Charita Zábřeh

Na Zábřežsku a Mohelnicku poskytujeme pestré spektrum služeb. Přepřahu obstarávají auta SeniorTaxi. Domácnost vybavíme z půjčovny třeba lůžkem, vozíkem, toaletní židlí. Na podnět lékaře nebo nemocnice do domácnosti dojíždějí zdravotní sestry, které zajišťují doléčení, ošetření ran, rehabilitaci. V závěru života pak hospicovou, paliativní péči. S chodem domácnosti či stravou pomohou pečovatelské. O programy aktivizací, přesuny či procházky se postarají asistentky. Zapojení do života vrstevníků zajišťuje stacionář Domovinka. Pečující vyhledáváme, edukujeme, propojujeme, povzbuzujeme a dokážeme je v péči zastoupit.

Alena Mitterová
ředitelka, PONTIS Šumperk o.p.s.

PONTIS Šumperk o.p.s. poskytuje komplexní systém sociálních služeb zaměřených na podporu jednotlivců i celých rodin. Základem je sociální poradenství, které pomáhá lidem orientovat se v nepříznivé životní situaci a hledat pro ně vhodná řešení. Důležitou roli má podpora pečujících osob, kterým je nabízena odborná pomoc a poradenství. Klíčovou službou je terénní pečovatelská služba umožňující setrvání klientů v domácím prostředí. Denní stacionář a odlehčovací služba pak poskytují potřebnou úlevu rodinám a přispívají k prevenci vyčerpání pečujících.

Štěpánka Beníčková
ředitelka, SOUŽITÍ 2005, o.p.s.

Naším cílem je umožnit seniorům zůstat co nejdéle ve svém domácím prostředí, kde se většina z nich cítí nejlépe. Věříme, že propojením profesionální péče a podpory blízkých vytváříme ty nejlepší podmínky i při vyšší míře závislosti seniora na pomoci druhých. Rodinu aktivně zapojujeme do plánování péče a společně hledáme nejvhodnější řešení. Pečovatelská služba pomáhá například s osobní hygienou, oblékáním, přesuny či podáním stravy. Veškerá podpora je přizpůsobena aktuálním potřebám každého klienta, protože respekt, individuální přístup a partnerská spolupráce s rodinou jsou pro dlouhodobé zvládnutí péče o seniory klíčové.

Martin Jírotka
regionální ředitel, Global Partner Péče, z.ú.

Rodinám pečujícím o seniory pomáháme především v tom nejdůležitějším – aby jejich blízcí mohli zůstat co nejdéle doma. Právě doma, ve známém prostředí, mezi svými věcmi a vzpomínkami, se senioři cítí nejbezpečněji. Jsme terénní služba, která dochází přímo do domácností klientů, a díky pobočkám v Olomouci a Prostějově můžeme tuto podporu poskytovat i rodinám v Olomouckém kraji. Nabízíme osobní asistenci a pečovatelskou službu včetně večerů, víkendů a svátků podle individuálních potřeb klienta. Velkou oporou je také odlehčovací služba, která umožňuje pečujícím si odpočinout. Naším cílem je ulevit rodinám a pomoci jim zvládnout i vysokou míru péče tak, aby mohla dlouhodobě fungovat doma.

Michal Umlauf
vedoucí center, Maltézská pomoc, o.p.s. v Olomouckém kraji

Maltézská pomoc dlouhodobě podporuje rodiny pečující o seniory. Zvláště působíme v Olomouci, Jeseníku, Šumperku, Přerově a Prostějově. Klíčovou službou je osobní asistence, která pomáhá seniorům se zvládnutím každodenních činností v domácím prostředí a zároveň ulevuje pečujícím rodinným příslušníkům. Rodiny zároveň oceňují i dobrovolnickou podporu – dobrovolníci přinášejí nejen praktickou pomoc, ale i lidskou blízkost, rozhovor a pocit, že na péči nejsou sami. Díky této kombinaci profesionální sociální služby i nabídky dobrovolnické služby mohou senioři žít důstojně ve známém prostředí a pečující získávají potřebnou úlevu.

Karla Boháčková
ředitelka, Sociální služby pro seniory Olomouc, příspěvková organizace

Naše pečovatelská služba poskytuje rodinám komplexní podporu, která umožňuje seniorům setrvat v domácím prostředí i při vysoké míře závislosti na péči. Zajišťujeme pomoc s osobní hygienou, oblékáním, stravou, pohybem, podáváním léků i dohledem. Nabízíme také podporu při zajištění chodu domácnosti, doprovody k lékaři a poradenství i pro rodinné pečující. Služby přizpůsobujeme individuálním potřebám klienta i rodiny a poskytujeme je flexibilně podle aktuální situace.

Jan Hegar
ředitel, Charita Hranice

Charita Hranice nabízí komplexní pomoc kombinací zdravotních a sociálních služeb. Všechny služby pro seniory působí v domácím prostředí. Zdravotní sestry Domácí zdravotní péče vykonávají zdravotní úkony hrazené zdravotními pojišťovnami. Pečovatelská služba nabízí pomoc s činnostmi, které klient nezvládá sám, např. podání stravy, hygiena, úklid, a to v rozsahu 15–90 minut. Pro klienty s větší mírou podpory máme službu osobní asistence zajišťující veškeré potřeby klienta v délce 2–8 hodin denně. O nastavení služeb a podporu rodin se starají sociální pracovníci, kteří informují rodiny o způsobu péče nebo pomáhají s žádostí o příspěvek na péči. Nedílnou součástí podpory je půjčovna kompenzačních pomůcek, kde je možné si zapůjčit potřebnou pomůcku za zlomek její pořizovací ceny. Pomůcky velmi usnadňují domácí péči a pomáhají překonat hendikep klientů.

Senioři cestují díky kraji za památkami i do přírody, letos nově vyjedou na Slovensko

Projekt seniorské cestování je v Olomouckém kraji velmi populární. Na výlety senioři vyjíždějí už od roku 2008 a ročně se uspořádá přibližně 40 výletů, kterých se účastní na 1 500 lidí. Podmínkou je minimální věk 60 let a trvalé bydliště na území Olomouckého kraje.

Kraj na podporu cestování seniorů letos plánuje přispět částkou 2 milióny korun. Sami účastníci platí za jeden výlet 300 korun – v ceně je zahrnuta doprava, průvodce, kompletní vstupné, také pojištění a oběd.

Kolik lidí vyrazilo díky seniorskému cestování na výlety?
2023 – 1 466 seniorů
2024 – 1 507 seniorů
2025 – 1 515 seniorů

Cíle jsou vždy pečlivě vybírány tak, aby byly pro lidi zajímavé. Jedná se o místa v regionu jako například Dlouhé stráně, Zbrašovské aragonitové jeskyně nebo hrad Helfštýn.

Výlety se dělí do tří kategorií podle náročnosti. Záleží pak na samotných účastnících, kterou úroveň zvolí. Nejméně náročné výlety zahrnují trasy, které jsou vhodné pro lidi s lehkým pohybovým

omezením. Výlety jsou naplánované po zpevněných cestách nebo v bezbariérovém prostředí.

Náročnější výlety jsou určené pro účastníky bez pohybových omezení – mohou zahrnovat delší úseky chůze, schody a převýšení. Fyzická námaha je při nich běžná, zvládnutelná pro průměrně zdatného dospělého.

Třetí okruh výletů už vyžaduje dobrou fyzickou kondici. Může jít o delší výstupy. Je vhodný pro lidi, kteří jsou na turistiku zvyklí.

V letošním roce se nabídka výletů rozšíří do sousedního Moravskoslezského kraje a dokonce i na Slovensko do partnerského Trnavského kraje. Cílem je podpořit spolupráci mezi kraji a seniorům nabídnout nové zážitky.

Lenka Kovaříková

Populární cíle:

2023 – Hrad Helfštýn, prohlídky Lipníku nad Bečvou
2024 – Byliny Naděje a Faunapark Lipová-lázně, vodní elektrárna Dlouhé stráně
2025 – Hrad Šternberk a Helfštýn a vodní elektrárna Dlouhé stráně

Inovace a zdraví patří v moderní společnosti neodmyslitelně k sobě

Propojení vědy, byznysu i technologií a hledání cest, jak dostat výsledky výzkumu a inovací z laboratoří do praxe – to bylo hlavním tématem konference PULSIO. Její účastníci debatovali v Olomouci také o digitalizaci zdravotnictví, telemedicině, umělé inteligenci i budoucnosti prevence a péče o zdraví.

„Kvalita života a zdraví lidí v Olomouckém kraji jsou pro nás dlouhodobě zásadním tématem. Proto vítáme aktivity, které propojují výzkum, moderní technologie a praxi ve zdravotnictví. Konference PULSIO ukazuje, že i u nás vznikají projekty, které mají skutečný přínos pro obyvatele našeho kraje,“ uvedl Pavel Jelínek, náměstek hejtmána Olomouckého kraje pro strategický rozvoj a IT.

Eva Knajblová

Jak na veřejné investice? Poradila Obec ON

Akutní nedostatek nájemního bydlení byl jedním z hlavních témat Regionálního fóra veřejných investic Obec ON. Starostové, vedoucí investičních odborů, projektanti i architekti diskutovali o tom, jak podpořit investiční výstavbu, zadávání zakázek veřejnými investory, a také, jak rozvíjet města a zlepšit dostupnost bydlení. Konferenci Obec ON uspořádal Olomoucký kraj spolu se Státním fondem podpory investic.

Eva Knajblová

Konference Obec ON nastínila témata, která starosty obcí v kraji v současnosti nejvíce zajímají, patří mezi ně i dostupnost obecního bydlení.

Foto | Olomoucký kraj

Senioři v digitálním světě: Konference zcela zaplnila sál

Praktické příklady a rady, kdy zpozornět - to a mnohem více podnětných informací přinesla přednáška o kyberbezpečnosti. Další se bude konat letos na podzim. Foto | Olomoucký kraj

Kybernetické podvody a bezpečnost seniorů v online prostředí byly tématem konference, která se konala v kongresovém sále Krajského úřadu Olomouckého kraje. Že je téma digitální bezpečnosti seniorů stále aktuální, potvrdil nebývalý zájem o tuto akci.

„Vedle pracovníků sociálních služeb se přednášky zúčastnili i senioři, jejich rodinní příslušníci a další pečující osoby. Upozornili jsme je na stále se rozvíjející

a čím dál sofistikovanější formy kyberpodvodů, které často cílí právě na seniory. Prevence a systematické vzdělávání jsou proto v tomto ohledu naprostou nutností,“ řekl Martin Škurek, náměstek hejtmána pro sociální věci a záležitosti seniorů.

Odborníci z PCR představili aktuální trendy v oblasti online kriminality, popsali nejčastější podvodné scénáře a seznámili účastníky s konkrétními případy z regionu. Velký ohlas vzbudily

autentické zvukové nahrávky a praktické ukázky, které předvedly manipulační techniky pachatelů a pomohly účastníkům lépe rozpoznat varovné signály.

Součástí programu bylo také představení osvětové kampaně „Prokoukl to! A ty?“ a webu www.panprokoukl.cz, který shrnuje nejčastější typy podvodů na jednom místě. Pozornost se zaměřila i na umělou inteligenci – její využití v běžném životě seniorů i na rizika, která přináší.

Konference, jejíž další ročník se připravuje na podzim tohoto roku, se uskutečnila ve spolupráci s Krajským ředitelstvím policie Olomouckého kraje a byla realizována v rámci individuálního projektu Olomouckého kraje „Podpora zvyšování kvality a dalšího rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji“, který je spolufinancován z Operačního programu Zaměstnanost plus. Projekt se zaměřuje na zvyšování kvality, dostupnosti a odborné úrovně sociálních služeb a na prevenci rizik ohrožujících zranitelné skupiny obyvatel.

Petra Hemžská

Galerie Šantovka hostí výstavu o pěstounských rodinách

V sobotu 24. ledna byla v Galerii Šantovka v Olomouci slavnostně zahájena fotografická výstava Rodiny, které tvoří domov. Vernisáž svedla dohromady pěstouny, jejich rodiny i širokou veřejnost a nabídla silné příběhy o pěstounství, domově a vzájemné podpoře.

Součástí programu byl symbolický křest fotografií, kterého se zúčastnil náměstek hejtmána pro sociální oblast Martin Škurek. Nechyběl ani rozhovor s autorem výstavy Štefanem Bercem, povídání s pěstouny a také člověkem, který sám prošel pěstounskou péčí.

Slavnostní zahájení fotografické výstavy s názvem Rodiny, které tvoří domov, se konalo 24. ledna v Galerii Šantovka. Foto | Markéta Černá

Pro všechny návštěvníky byl po celou dobu připraven

bohatý doprovodný program včetně workshopů a kreativních dílen.

Akce byla financována v rámci projektu „Transformace systému péče o ohrožené děti“, (reg. č. CZ.03.02.02/00/24_063/0004858), který je spolufinancován z prostředků Evropské unie v rámci Operačního programu Zaměstnanost plus.

Petra Laštůvková

Spolufinancováno
Evropskou unií

Výtěžek z krajského punče využije organizace JAN na úpravy v komunitním centru

Peníze, které se vybraly díky krajskému punči, poslouží organizaci Jdeme autistům naproti. Foto | Olomoucký kraj

Šek na třicet sedm tisíc korun předal v pondělí 5. ledna hejtmán Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk zástupcům organizace JAN – Jdeme autistům naproti. Částka představuje výtěžek z prodeje punče,

který krajští radní nabízeli na začátku prosince v rámci olomouckých vánočních trhů.

„Prodej charitativního punče je tradicí, která pomáhá tam, kde je to potřeba. Tentokrát přispějeme

organizaci, jejímž cílem je podpora dětí s autismem a jejich rodin. Děkuji všem, kteří v předvánočním čase dorazili k našemu stánku a koupili punče se do pomoci zapojili,“ řekl hejtmán Ladislav Okleštěk. JAN peníze využije na dofinancování provozu komunitního centra, které bylo otevřeno na podzim minulého roku.

„Poskytujeme zde naše běžné služby, jako jsou raná péče a rehabilitace, ale jedná se také o prostor určený k setkávání s rodiči. Jeho součástí je i zahrada. Místo už využíváme, ale postupně přicházíme na různé věci, které bychom chtěli ke spokojenosti klientů ještě vylepšit. A právě k tomu nám peníze z charitativního punče poslouží,“ uvedla vedoucí organizace JAN Markéta Jandeková.

Jaroslav Kropáč

Marie Trubáková: Dobrovolnictví, které dává smysl a zahřeje u srdce

Cenu Křesadlo za výjimečnou činnost v sociální oblasti pro rok 2025 získali Marie Trubáková a Jiří Robenek. V tomto čísle Krajánku oceněná Marie Trubáková v rozhovoru přibližuje, co pro ni cena znamená, jak se k dobrovolnictví dostala a proč je pro seniory důležité i obyčejné setkání, naslouchání a společně strávený čas. Rozhovor s Jiřím Robenkem uveřejníme v březnovém vydání Krajánka.

Oceněná Marie Trubáková (uprostřed).

Foto | archiv pořadatelů

Co pro vás osobně znamená ocenění Křesadlo, které jste za svou činnost v oblasti sociálních služeb získala?

Ocenění Křesadlo si velmi vážím. Nenapadlo mě, že dělám práci, která by měla být nějak oceněna.

Jak jste se k dobrovolnictví dostala?

Mám dvě dospělé děti. Když odešly z domova a já byla později už v důchodu, měla jsem více volného času. Chtěla jsem se věnovat nějaké charitě, ale nevěděla jsem, co by to mělo být. Po nějaké době se ke mně doneslo, že bych mohla navštěvovat osamělé lidi. Této práci se věnuji celkem patnácti let. Navštěvovala jsem postupně tři seniorky. Myslím si, že jsem tímto způsobem užitečná.

Co považujete při těchto setkáváních za nejdůležitější?

Při těchto setkáních považuji za důležité jak naslouchání a rozhovor, tak společně

strávený čas. Na návštěvy chodím jednou týdně cca na dvě hodiny. Uvaříme si kávičku a navštěvovaná paní mně povídá, jak se celý týden měla. Paní sleduje hodně televizi, tak probereme důležité události. Pokud paní něco potřebuje, tak jí pomůžu. Dvě hodinky utečou jako voda.

Máte nějaký moment ze setkání se seniorkami, který vám utkvěl v paměti?

Asi nejsilnější jsou momenty, když mně paní řekne, že mě má ráda.

Co byste vzkázala lidem, kteří přemýšlejí o zapojení do dobrovolnictví, ale zatím váhají?

Doporučila bych jim, ať to zkusí. Jedině v praxi zjistí, zda jim tento způsob práce vyhovuje, nebo zda by se měli věnovat jiné činnosti.

Lenka Kovaříková

Prezident Petr Pavel navštívil v lednu Olomoucký kraj

Koncem ledna navštívil Olomoucký kraj prezident České republiky Petr Pavel. Během dvoudenní návštěvy se setkal se zástupci kraje, starosty měst a obcí, představiteli institucí i veřejnosti. Jeho program byl zaměřen především na témata regionálního rozvoje, bezpečnosti, sociálních služeb a kvality života obyvatel.

Foto | Filip Jančo

VÍTE, ŽE:

...existuje krizová pomoc pro občany Olomouckého kraje? Olomoucká linka důvěry nabízí anonymní a diskrétní pomoc po telefonu i prostřednictvím online chatu.

585 414 600

po-pá: 18.00–6.00,
víkendy a svátky NONSTOP

iporadna.cz/elinka-chatova-poradna/

po-pá: 14.00–18.00 pro děti, po-pá: 18.00–22.00 bez rozlišení věku

KŘÍŽOVKA PRO VÁS

V elektronické verzi (tajenka) můžete získat informace o sociálních službách poskytovaných v Olomouckém kraji. Je určen široké veřejnosti, zejména potenciálním uživatelům sociálních služeb, rodinným příslušníkům, osobám blízkým, ale také může být přínosem pro odborné pracovníky na obcích, kraji či pro poskytovatele sociálních služeb. Tajenku můžete posílat do 26. února na e-mail: tiskove.oddeleni@olkraj.cz. Jména tří vylosovaných luštitelů, kteří od Olomouckého kraje získají věcné ceny, zveřejníme v následujícím vydání novin. Výherci minulé tajenky ve znění DIGITÁLNÍ TECHNICKÁ MAPA jsou: Jan Snášel, Šumperk; Lucie Labudíková, Němčice nad Hanou; Milan Vybíral, Olomouc. Gratulujeme!

„Luštitel odesláním znění tajenky uděluje správci (Regionální vydavatelství s.r.o., IČ: 27846717) souhlas se zpracováním svých osobních údajů (jméno, příjmení, e-mail, telefonní kontakt a adresa), a to ve smyslu Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. 4. 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (GDPR). Uvedené osobní údaje je nutné zpracovávat za účelem správy dat souvisejících s vyhlášením vybraných luštitelů křížovky zajišťované správcem. Tyto údaje budou správcem zpracovávány pouze po dobu nezbytné nutnou, po vyhlášení budou ihned odstraněny.

POMŮCKA: KAIT, KANSAN, SUE	ŽABÍ CITOSLOVCE	DOBRO-DRUŽNÝ ČASOPIS	ZUTINAT	NAMÁHAVĚ STVORIT		LYŽE	ZN. ERBIA	ZPEVNĚNÉ BREHY VODNÍCH TOKŮ	ZAOKROU-LENÍ		SMYČKY	KÓD LET. SPOL. JAPAN AIR LINES	ČTVRTO-HORNÍ GEOLOGICKÁ VRSTVA	VÝZVY		OPATŘOVAT DLAŽBOU	SKŘÍŇKA PRO ULOŽENÍ TĚLESNÝCH POZŮSTATKŮ	MUSLIMOVÉ	LIBERECKÉ VÝSTAVNÍ TRHY (ZKR.)	SÍDLO HORNÍ VOLTY
NĚM. SÍDLO					SUCHÁ TRÁVA					MALÁ OJ					FALEŠ V KULEČ-NÍKU					
ÚTOČNÝ HMYZ					MOŘSKÝ KORÝS					ZVUK KROKŮ					VÝVOJ. STA-DIUM HMYZU					
					THAJSKÁ TISK. AGENTURA					KÓD NIZOZEMÍ					ČIN. FEUDÁLNÍ STÁT Z 500 PR. N.L.					
UCHAZEČI							PERIOD. ZMĚ-NA ELEKTROM-AGNET. POLE					NEVÁBITI								
ZÁMOTEK BOURCE MORUŠO-VÉHO						ALKOHOL					AUTOR KVANTOVÉ TEORIE	TAJENKA 3	▶						RUSKÝ CAR	NABÍTÁ ČÁSTICE ATOMU
						OZNAČENÍ LETADEL BULHARSKA					KOSTRA HLAVY									
	TAJENKA 1	▶								ZVOLÁNÍ VE SPORTU					ŘÍMSKY 508					
	DĚDINY														TLUSTÁ					
NĚMECKÝ TÁTA					VID					INDONÉS. ŘEKA					ZKRATKA PRO SILICON				INIC. OLMERA	
					MLÁĎATA ORLA					ŠPANĚL. ŘEKA					KALOLIS				CESTY PTÁKŮ	
SVĚTOVÝ POHÁR			KÓD TONGA			INICIÁLY TOM CRUISE			OTROK (KNIŽNĚ)				TĚLESNÉ ZDRAV					OBJEM. JEDNOTKA ČINY		
			INICIÁLY BÁSN. KLÁŠTE-RECKÉHO			FENOMÉN			VCHOD				POHŘEBNÍ NOSITKA					SPZ PICENZA (ITALIE)		
PLANETKA				INIC. HERCE JELÍNKA			VLASTNÍ PRVNÍ ŽENĚ					SPZ MILTENBERG (NĚMECKO)				DVEŘNÍ ZÁVĚS				
				SPRÁVNĚ UMÍSTIT			PRACOVNÍ MÍSTO					OSLÍ HÝKÁNÍ				PÍSMENO I				
	ANGL. PLOŠNÁ MIRA	STUDENTSKÁ UBYTOVNA						TAJENKA 2	▶										OBRATY	UONDAT
		ŽIVOBYTÍ (MN. Č.)						VOSA VELKÁ												
ZN. ANTIMONU			SCHOPNOST NASÁVAT KAPALINU							DĚLO							ANGL. TY			
			PTÁK BĚŽEC							ANGL. SŮL							ŘECKÝ BŮH VÁLKY			
DŮVĚRNĚ OSLOVOVAT						NÁSTROJ NA BROUŠENÍ					ODMAŠTO-VACÍ PŘÍPRAVEK	ANGL. ZKR. ROKU			HAD Z KNIH DŽUNGLE			ZN. THORIA		
						HLAS HADA						SPZ ZNOJMA			PANÍ (ANGL. ZKR.)			ŘÍMSKÝCH 2050		
ZN. SPORT. OBUVI							SPIŽÍRNA						KÓD GUADE-LOUPE	ČLEN NÁBO-ŽEN. SEKTY Z 19.STOL.						
							ZAKVÍČENÍ VEPŘE							INICIÁLY BÁS-NIKA ADYHO						
ŘÍMSKÝCH 156					MYS KAZACHSTÁNU				ČESKÝ DRAMATIK (1888-1965)							DOMÁCKY EMA				
MYS INDONÉSIE (O. SUMATRA)					CHODBA (NÁŘ.)				TRAPNÁ SITUACE							SOKOLSKÁ SLAVNOST				

SUDOKU

		3		9					8	7
		1			9				1	
	2			7		3		8	9	
	8	7								
	4						9		3	
	1				9					
			6	2	7	8	9			3
7					4		3	2		9
1		2				7			1	
				7		9			3	4
				3	5	2			8	7
	5				3	7		6		

1							8			
			3	8		7	1			
				9	6				4	8
						3	9		2	1
				9						
3			4						5	
					1	9	3			2
		4			3		8	5		
	3					1		2	3	9
1			3						7	1
		3			7	4	5	8	6	3
4		5	2						9	

OMALOVÁNKA PRO DĚTI

TIRÁŽ

- MĚSÍČNÍK KRAJÁNEK**
- Krajánek – periodický tisk Olomouckého kraje
 - Vydává Olomoucký kraj ve spolupráci se společností Regionální vydavatelství s.r.o.
 - Adresa vydavatele: Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc, IČO: 60609460
 - Registrováno pod číslem MK ČR E 13609
 - Redakční rada: Luděk Niče, Vladimíra Hacsiková, Ondřej Polák
 - Distribuci do všech schránek v kraji zajišťuje Česká distribuční k.s., reklamace na dodávku novin na čísle 732 530 071 nebo e-mailu: karal@regvyd.cz
 - Inzerce: Tomáš Karal – 732 530 071, karal@regvyd.cz, Michal Novák – 739 724 774, novak@regvyd.cz
 - Číslo 2, ročník 25.
 - Toto číslo vychází 20. února 2026
 - Náklad 292 000 kusů
 - Uzávěrka příspěvků do dalšího čísla je 26. února 2026

Ředitel Vincentina Karel Ryjáček: Naším klientům občas pečou sousedé buchty

Vincentinum ve Šternberku patří mezi největší poskytovatele sociálních služeb v regionu. Zároveň bylo prvním zařízením tohoto druhu, které se v rámci pilotního projektu rozhodlo přestěhovat své klienty z velké budovy do menších bytů a domů, aby se lidé s hendikepem mohli lépe začlenit do společnosti. Jak se to povedlo? V čem byl největší problém? A jaká je budoucnost Vincentina? Odpovídá jeho ředitel Karel Ryjáček.

O kolik klientů se aktuálně staráte?

Vincentinum aktuálně poskytuje služby pro zhruba dvě stě klientů, a to nejen tady ve Šternberku, ale i v jedenácti dalších objektech, které máme po celém Olomouckém kraji.

Tím se hned dostáváme k transformaci sociálních služeb. To je hrozné slovo...

Trochu ano (*smích*).

V čem transformace spočívá?

V principu jde o to, že klienty přemístíme z velkých zařízení do menších. Byli jsme první takové zařízení v Olomouckém kraji, které se do této změny zapojilo.

Jak jste k tomu dospěli?

V podstatě jsme byli vybráni v rámci takzvaného pilotního projektu, který měl ověřit,

zdali tahle cesta bude vůbec fungovat.

Co jste si jako první řekl, když jste se dozvěděl, že bude pro lidi s hendikepem lepší, pokud se z velkých ústavů přestěhují do domů a bytů?

První reakce? Že to bude hodně složité.

A po těch letech – funguje to? Je to správná cesta?

Bezpochyby ano.

Jak to víte?

Protože nám to říkají sami klienti, ale i naši pracovníci. I když třeba ze strany personálu byly zpočátku pochyby, jestli tohle bude fungovat. Ale nikdo z nich by se teď z menšího domku nebo bytu do velké budovy Vincentina ve Šternberku už vrátit nechtěl.

Karel Ryjáček, ředitel Vincentina.

Foto | Jaroslav Kropáč

V čem je hlavní změna? Poskytujete v menších domech kvalitnější služby?

Není to o kvalitě. Všude poskytujeme našim klientům kvalitní služby, ale v domě nebo bytě je to jiné. Klienti mají více soukromí, svoje vlastní pokoje, často k domu náleží také zahrada, je to opravdu jako skutečný domov. Takové prostředí nemůže velká budova, kde žije spousta lidí, poskytnout.

Některým lidem ale zpočátku vadilo, že v jejich sousedství vyrostl dům, kde budou bydlet lidé s hendikepem. Dokonce kvůli tomu vznikaly petice.

To je pravda. Už od počátku jsme se snažili lidem vysvětlit, jaké sociální služby poskytujeme, o jaké klienty se staráme. Diskutovali jsme s veřejností i zastupiteli samospráv, kde jsme nové domy pro naše klienty stavěli.

Změnilo se v tomto směru myšlení veřejnosti?

Myslím, že částečně ano. Za tu spoustu let, co naše byty a domy pro klienty fungují, jsem nezaznamenal jedinou stížnost. Dokonce sousedky, které v okolí těchto nemovitostí bydlí, někdy nosí našim klientům buchty (*smích*).

Jaký je denní režim lidí, kteří v domech bydlí?

O program se jim stará náš personál. Pokud to jde, snažíme se, aby naši klienti pracovali – někteří například pomáhají s úklidem v nemocnici, jiné zaměstnáváme tady na naší budově. V mnoha případech žijí stejné životy jako my. Pracují a ve volnu odpočívají.

Vincentinum ve Šternberku je krásná budova a bývalý klášter. Co s ním bude, až se všichni jeho současní obyvatelé přestěhují jinam?

Tohle je otázka spíš na zřizovatele, tedy na Olomoucký kraj. Ale myslím, že můžeme klidně spolupracovat na poskytování jiných sociálních služeb, například těch, které se zaměřují na seniory. Protože do budoucna se bude muset péče o seniory rozšířit.

Jaroslav Kropáč

V Jeseníku se soutěžilo O Priessnitzův dortík

Už pojednadvacáté porovnaly v Jeseníku svůj um budoucí cukrářky z celé republiky. Soutěž O Priessnitzův dortík, kterou pořádá Střední škola gastronomie, farmářství a služeb, se konala ve středu 28. ledna v kongresovém sálu jesenických lázní.

Studentky v Jeseníku připravovaly sladké dobroty lahodící nejen oku.

Své dovednosti poměřilo třináct cukrářek z dvanácti přihlášených středních škol. Vytvořily

První místo v soutěži budoucích cukrářek získala Vendulka Svobodová ze SŠ gastronomie, hotelnictví a lesnictví Bzenec. Foto | archiv pořadatelů

díla, v nichž bylo patrné poctivé řemeslo, zručnost a cit pro detail. Cukrářky se v průběhu dne utkaly ve třech úkolech – zdobily

perníky glazurou, modelovaly dvě figurky zvířátek a vrcholem dne bylo upečení a dekorování dortu, letos na téma svatba.

Akce se konala pod záštitou hejtmana Olomouckého kraje Ladislava Oklešťka a práci cukrářek si na místě prohlédla jeho náměstkyně Irena Blažková.

Celkový výsledek

1. místo: Vendulka Svobodová, SŠ gastronomie, hotelnictví a lesnictví Bzenec
2. místo: Tereza Březinová, SŠ hotelová a služeb Kroměříž
3. místo: Kamila Mašková, SŠ gastronomie a služeb Nová Paka

Lenka Kovaříková

Motýli zazářili v Japonsku. Do Šumperku přivezli zlato

Zlaté medaile dovezli z Japonska zpěváci a zpěvačky ze šumperského sboru Motýli.

Foto | archiv sboru

Další mezinárodní úspěch si může do svého portfolia přidat šumperský dětský sbor Motýli. Na prestižní soutěži Sing From Kobe 2026 v Japonsku získal 1. místo v kategorii mládežnických sborů do 25 let. V kategorii duchovní hudba se mladí zpěváci umístili na 2. místě. Zvláštní cenu za mimořádný klavírní doprovod získal klavírista Petr Vočka, jehož výkon byl oceněn jako jeden z hudebních vrcholů celé soutěže. Sbor podpořil před cestou Olomoucký kraj částkou 300 tisíc korun a stejnou sumu přidalo také město Šumperk.

Lenka Kovaříková

Část jeskyní v kraji mohou lidé navštívit i v průběhu zimy

Javořícké jeskyně jsou proslulé pestrou krápníkovou výzdobou a známé jako největší zimoviště netopýrů a vrápenců v ČR. Foto | archiv Javoříckých jeskyní

Hned několik jeskynních systémů v Olomouckém kraji umožňuje zájemcům dorazit na prohlídky i přes zimu. Oblíbené Mladečské a Javořícké jeskyně na Olomoucku jsou v provozu každý všední den ve dvou pevných časech, a to v 10 a ve 13 hodin. Mladečské jeskyně navíc letos slaví 200 let od svého objevení, takže si zde zájemci kromě prohlídky mohou pořídit také speciální výroční turistickou známku.

Mezi další otevřené jeskynní systémy patří jeskyně Na Špičáku v Supíkovcích nedaleko České Vsi. Sem mohou lidé dorazit

vždy ve čtvrtek v časech 10, 12 a 14 hodin. Na Jesenícku se nachází i jeskyně Na Pomezí, zde je otevřeno pravidelně ve středu, také v 10, 12 a 14 hodin. Zbrašovské aragonitové jeskyně u lázní Teplice nad Bečvou jsou pro veřejnost přes zimu uzavřené.

V Česku je celkem čtrnáct zpřístupněných jeskyní a v roce 2025 do nich zavítalo na 700 tisíc návštěvníků, což je o 16 tisíc více než v roce 2024.

Kompletní informace o všech přístupných jeskynních systémech jsou dostupné na stránkách www.caves.cz.

Lenka Kovaříková

PALIVOVÉ DŘEVO
Habrovany

Kvalitní štípané palivové dřevo
Dodání po celé Moravě ZDARMA
Krátké dodací lhůty

TVRDÉ DŘEVO
mix buk, dub, ...
délka polínek 25 cm | 33 cm | 50 cm

MĚKKÉ DŘEVO
mix smrk, borovice, lípa, ...
délka polínek 25 cm | 33 cm | 50 cm

DOPRAVA ZDARMA

+420 739 572 972 **objednavky@drevohabrovany.cz** **www.drevohabrovany.cz**

RV2502316/02

TERMOLUX
OKNA | DVEŘE | PLAST | HLINÍK
DĚLÁME TERMOLUXUSNÍ OKNA

8 KOMOR 3 TĚSNĚNÍ

light
nová zelená úsporám

Zimní slevy

www.termolux.cz
Tel.: 773 457 835 | Rolsberská 635/38, Olomouc
olomouc@termolux.cz

RV2502315/02

PODLAHOVÉ CENTRUM
NYNÍ MÁME

JEHLA
www.jehla.cz

ZIMNÍ SLEVY AŽ 50%

ZÁBŘEH – Československé armády 2116/34a, 789 01 – vedle Kauandu • tel.: 724 783 391, e-mail: kobercejebla@seznam.cz
OLOMOUČ – Horní Lán, vedle Mc.Donald's • tel.: 724 087 813, e-mail: olomouc@jehla.cz
ŠUMPERK – Jesenická 3013/6a, 787 01 – vedle nádraží ČD • tel.: 724 783 384, e-mail: sumperk@jehla.cz
www.jehla.cz

RV2502346/01

JISTĚ CHCETE PRAVIDELNĚ ZVYŠOVAT MZDU

Jsme Honeywell Olomouc a hledáme nové kolegy a kolegyně

TADYJEBUDOUNOST.CZ

Honeywell

RV2600025/01

DACIA
MODELOVÁ ŘADA

Zvýhodnění až 80 000 Kč
č. 2 v ČR v prodeji soukromým zákazníkům*

Dacia

Uvedené údaje slouží jako ilustrativní příklad pro model Duster. Nabídka platí do odvolání pro vybrané skladové vozy. Výkupní bonus ve výši 15 000 Kč až 30 000 Kč v závislosti na vybrané motorizaci. Dále je v akční ceně modelu Duster zahrnut Bonus Premium 20 000 Kč s financováním od Mobilize Financial Services. Dále je zahrnut dodatečný bonus ve výši 30 000 Kč platný na vybrané skladové vozy. Nabídka platí pro fyzické osoby a není kumulovatelná s velkoobchodními podmínkami. Dacia Duster: spotřeba 4,7–7,6 l/100 km, emise CO₂: 106–140 g/km. Uvedené spotřeby paliva a emise CO₂ jsou změřeny metodikou stanovenou dle platných právních předpisů vyžadovaných pro homologaci vozidla. Tato nabídka je pouze indikativní, není návrhem na uzavření smlouvy a nelze z ní proto dovodovat povinnost společnosti uskutečnit jakékoli transakce. Vyobrazení vozu je pouze ilustrativní. v roce 2025

OL

NOVÝ RENAULT CLIO

JÍŽ OD 399 000 Kč S FINANCOVÁNÍM
SYSTÉM OPENR LINK
S INTEGROVANÝMI SLUŽBAMI GOOGLE A VÍCE NEŽ 100 APLIKACEMI
DOSTUPNÝ V BENZINOVÉ A HYBRIDNÍ MOTORIZACI, BRZY I V LPG

nabídka platí do odvolání, zvýhodnění s bonusem Premium z ceny vozu v hodnotě 35 000 Kč vč. DPH platí na skladové nebo nové vozidlo do výroby s financováním Mobilize Financial Services, které je poskytováno společností RCI Financial Services, s.r.o. Renault Clio: spotřeba 4,0–5,2 l/100 km, emise CO₂ 90–118 g/km, uvedené spotřeby paliva a emise CO₂ jsou změřeny metodikou stanovenou dle platných právních předpisů vyžadovaných pro homologaci vozidla. Vyobrazení vozu je pouze ilustrativní. Tato nabídka je pouze indikativní, není návrhem na uzavření smlouvy a nelze z ní proto dovodovat povinnost společnosti uskutečnit jakékoli transakce.

Renault doporučuje Castrol **renault.cz**

RV2600315/01

AUTO KUBÍČEK

ŠUMPERK | OLOMOUČ
583033531 | 585207555

AUTO KUBÍČEK

ŠUMPERK | OLOMOUČ
583033531 | 585207555

Podpora pro knihovny. Kraj mezi ně rozdělil milióny

Regionální smlouvy podepsali vedoucí jednotlivých pověřených knihoven, ty pak peníze dále rozdělují mezi téměř 500 knihoven v kraji. Foto | Olomoucký kraj

Knihovny, které jsou v řadě obcí často jediným centrem kulturního a společenského dění, získaly na letošní rok z rozpočtu Olomouckého kraje více než patnáct miliónů korun. Díky těmto prostředkům mohou nejen obnovovat svoje knižní fondy, ale také rozvíjet služby a pořádat

pestré akce pro děti i dospělé.

„Podpora knihoven je pro kraj velmi důležitá. Jsou to totiž více než jen půjčovny knih. Pořádají vzdělávací i kulturní programy a slouží také jako místa, kde se setkávají generace,“ řekla náměstkyně hejtmanky pro oblast kultury Monika Hryzobilová.

Celkem 15 181 000 korun rozdělil kraj prostřednictvím Vědecké knihovny v Olomouci mezi Knihovnu města Olomouce, Městskou knihovnu Přerov, Městskou knihovnu Prostějov, Městskou knihovnu T. G. Masaryka v Šumperku, Městské kulturní zařízení Hranice, Městské kulturní zařízení Jeseník a Městskou knihovnu v Lipníku nad Bečvou. Přes tyto pověřené knihovny pak poputují peníze dál – až k 473 menším knihovnám napříč celým krajem.

Právě olomoucká Vědecká knihovna navíc plní roli metodického centra.

„Zaměřuje se na metodickou podporu knihoven, vzdělávání, koordinaci činností a budování výměnných fondů, jejich správu a půjčování. Zajišťuje také vzdělávací akce pro knihovníky nebo pomoc při revizi knihovního fondu,“ vysvětlila náměstkyně Monika Hryzobilová.

Eva Knajblová

Největší krajská digitální knihovna je v Olomouci

Nové vybavení digitálního pracoviště Vědecké knihovny v Olomouci zachrání staré texty a zpřístupní je čtenářům. Foto | Olomoucký kraj

Ve Vědecké knihovně v Olomouci nově funguje modernizované digitální pracoviště. To se zaměřuje na digitalizaci starých dokumentů – tedy jejich skenování, bezpečné uložení a zpřístupnění. V mnoha případech jde o záchranu cenných periodik nebo monografií na poslední chvíli. Nejde jen o to vzácné tiskoviny zachránit, ale také je dát k dispozici veřejnosti prostřednictvím digitální knihovny.

„Staré dokumenty se často tiskly na takzvaný kyselý papír, který už ale velmi rychle degraduje. Proto je digitalizace těchto dokumentů nezbytná. Kraj do projektu investoval více než devět miliónů korun,“ uvedl Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje. Další 16 miliónů korun získala knihovna díky dotaci

z Národního plánu obnovy. Za krajské i evropské peníze pořídila speciální digitalizační zařízení, jako jsou moderní skenery, servery, úložiště nebo výpočetní technika pro operátory, kteří samotnou digitalizaci knihovních fondů zajišťují. Olomoucká digitální knihovna je největší v rámci všech krajských knihoven v Česku.

„Díky novému technickému zázemí dokážeme dokumenty nejen bezpečně uchovat v digitální podobě, ale také je zpřístupnit našim čtenářům v nejvyšší možné kvalitě. Jsem velmi ráda, že jsme tento krok mohli uskutečnit díky podpoře Olomouckého kraje a prostředkům Evropské unie,“ uvedla ředitelka Vědecké knihovny v Olomouci Iveta Ťulpíková.

Jaroslav Kropáč

Petr Nůsek: Scénický boj na ulici neuvidíte, v divadle ano

Petr Nůsek ze společnosti ARGO patří mezi nejznámější choreografy bojových scén v Česku. Podílel se například na filmech Letopisy Narnie, Rytíř ze Šanghaje, Bathory, Blade II, ale má za sebou i řadu divadelních inscenací. Teď právě pracuje v Moravském divadle Olomouc na adaptaci románu Zvoník u Matky Boží. Jak se tvoří bojová scéna, v čem se liší například od bitky na ulici nebo filmového zpracování? I to se dozvíte v následujícím rozhovoru.

V čem může být člověku bojové umění přínosem?

No, tak v mém věku už je bojové umění spíš proti zdravému rozumu (*smích*). Ale udržuje mě v kondici, a to jak ve fyzické, tak i v psychické.

Fyzickou chápu. Můžete duševní kondici trochu vysvětlit?

Pracuji hodně s lidmi, a s těmi musí být člověk pořád na pozoru (*smích*).

„Ve Zvoníkovi nejsou hezké jen kostýmy, ale také bitky.“

Jak se liší klasická rvačka na ulici třeba od bitky, která se hraje v divadle?

Zásadně. Samozřejmě, že ta rvačka v divadle je jenom jako. Na druhé straně ale musí být daleko propracovanější a promyšlenější, musí být v souladu s pojetím celé inscenace. Tak „pohledný“ boj na ulici neuvidíte. Realita násilí je totiž ve skutečnosti velmi nehezka. V inscenaci

O tom, že bitka ve filmu nebo divadle je daleko více promyšlená, vás přesvědčí Petr Nůsek.

Foto | Jaroslav Kropáč

Zvoníka tedy musí být krásné nejenom kostýmy, ale i bitky.

A herci navíc nejsou profesionální bojovníci...

To určitě ne, takže i tomu se musí choreografie přizpůsobit. Na druhou stranu v Moravském divadle, konkrétně třeba představitel Quasimoda, má neuvěřitelnou pohyblivost. To mi dává při navrhování choreografie bojových scén větší možnosti.

Ve filmu můžou občas zaskočit za herce kaskadéři, ale v divadle ne. Jak moc je to omezující?

V tom je právě moje práce – nejen vymyslet choreografii boje, ale také naučit herce, aby ji dobře prováděli. Takže když víte jak, moc omezující to není.

Už se někdo zranil?

Tady ne, ale v minulosti se to stalo. A to bylo docela legrační, protože za toho zraněného herce pak musel zaskakovat jeden ze členů našeho týmu (*smích*).

Zmínil jste tým – takže tady nejste sám?

Rozhodně ne. Pracujeme v týmu, protože v jednom člověku by se takové velké inscenace zvládnout nedaly.

Choreografií už máte za sebou spoustu. V čem se liší?

Liší se v mnoha ohledech, ale to nejpodstatnější jsou lidé, kteří bojové scény hrají. To musíte brát v úvahu, jinak by choreografie nefungovala.

Vraťme se nakonec ještě k bezpečnosti bojových scén. Jak velké je pro herce riziko, že se zraní?

Jedním z mých hlavních úkolů je, aby to bylo všechno bezpečné. O to jde vlastně v první řadě. Takže riziko je minimální.

A kdy jste se naposledy zranil vy?

Tak to vím naprosto přesně – teď v pátek v Olomouci, když jsem vycházel z hotelu. Byla ledovka, slečna na recepci mě ještě varovala, že to klouže, a než jsem se nadál, ležel jsem na zádech (*smích*).

Jaroslav Kropáč

VÝSTAVY

O umění kuchařském

do 26. 4. 2026, Muzeum a galerie v Prostějově, hlavní budova

Putovní výstava představuje výběr historických kuchařských knih, které dokumentují proměny kuchařského umění napříč staletími. Návštěvníci mohou nahlédnout do dobových receptů, postupů i kuchyňských rad, které formovaly každodenní život našich předků.

Hanácké svatební stromy

do 26. 4. 2026, Muzeum a galerie v Prostějově, hlavní budova

Selská svatba na Hané bývala měřítkem zámožnosti rodu, byla jednou z nejvýznamnějších a nejokázalejších událostí v životě Hanáků. Dovedné ruce venkovských kuchařek měly možnost uplatnit své kuchařské umění, jehož vrcholným dílem byl svatební koláč (někdy také nazývaný jako strom). Na výstavě uvidíte, jak se díky pečlivé práci externích profesionálů, ale i konzervátorů koláče různé velikosti a z různých doplňkových materiálů proměnily.

60. výročí pekárny Racek

do 28. 2. 2026, Muzeum Komenského v Přerově

Panelová výstava k výročí přerovské pekárny, která mapuje šest desetiletí její historie – od prvních bochníků až po moderní výrobu. Nádvoří přerovského zámku. Vstup zdarma.

Ptáci světláci

do 1. 3. 2026, Ornitologická stanice Muzea Komenského v Přerově

Výstava o zajímavých druzích ptáků, kterým se podařilo osídlit celý svět. V otvírací době ORNIS. Vstupné 40/20 Kč.

Zeleninová zahrádka

do 1. 3. 2026, Ornitologická stanice Muzea Komenského v Přerově

Výstava prací okresního kola výtvarné soutěže pro děti. V otvírací době ORNIS. Zdarma.

Příběhy vyšívání

do 29. 3. 2026, Muzeum Zábřeh

Výstava představí dva jedinečné příběhy uměleckého ručního vyšívání. První z nich se odehrává v zábržském regionu, kde působí rodinná firma L & L Strachotovy. Výstavu doplní příběh umělkyně romského původu Markéty Šestákové z jižních Čech, která nejen vyšívá, ale také kreslí a píše povídky a pohádky.

Staň se olympionikem!

do 6. 9. 2026, Muzeum Šumperk, Muzejíčko

Zábavná výstava plná sportu a her se koncem ledna otevřela v šumperském Muzejíčku. Inspirovali se zde blízcími se olympijskými hrami, a tak na malé návštěvníky čekají různé pohybové výzvy, úkoly a stanoviště, kde si vyzkoušejí dovednosti skutečných sportovců.

Olomoučtí parahokejisté jsou novými mistry republiky

Po 21 letech přebírají olomoučtí parahokejisté štafetu mistrů republiky. Foto | Olomoucký kraj

Návštěva členů olomouckého týmu parahokejistů se na hejtmanskost v pondělí 26. ledna nesla v přátelském duchu. Sportovci se zde setkali s hejtmánem Olomouckého kraje Ladislavem Okleščkem a jeho náměstkyní pro oblast kultury a sportu Monikou Hryzobilovou.

Olomoučtí SOHO Kohouti se přišli podělit o radost ze svého úspěchu a pochlubit se zlatými medailkami a také pohárem za první místo, který získali znovu

po jednadvaceti letech. Superfinále vyhráli na ledě Karlových Varů s výsledkem 4:1. Po čtyřech letech sesadili karlovarské Zraloky z prvního místa České parahokejové ligy.

Olomouc získala mistrovský pohár za dobu trvání ligy podruhé. Historického úspěchu se dočkala také Ostrava, která v lize obsadila třetí místo. Závěrečné ligové zápasy byly součástí charitativní akce O Kapku lepší hokej.

Lenka Kovaříková

Karatisté vybojovali na Berlin Open zlato i stříbro

Závodníci Lucie Latová a Filip Matouš skvěle reprezentovali na závodech karatistů v Berlíně. Foto | archiv závodníků

Otevřené mistrovství Berlína Berlin Open 2025 se konalo na konci roku v tradičním karate fudokan shotokan. Závodů se zúčastnily desítky odhodlaných sportovců z Německa, Rakouska, Polska, Francie, Slovinska, Rumunska, Kypru a také České republiky.

První část, kdy závodily věkové kategorie do 17 let, Česká republika ovládla a získala

medaili v každé kategorii, kde měla účast. Za klub Ninkenshin karate Litovel se mistrovství zúčastnili Lucie Latová a Filip Matouš. Těm se podařilo získat zlaté medaile v kategorii jednotlivců Kata a Enbu a v Kata týmech obsadili krásné 2. místo. Gratulujeme a děkujeme za skvělou reprezentaci klubu i celého Olomouckého kraje.

Monika Latová

Projekt Sportimáček také letos zacílí na děti v mateřinkách

Děti v mateřinkách se mohou i letos těšit na nové cvičební pomůcky. Foto | Sportimáček

Zlepšit pohybovou gramotnost už u nejmenších dětí, to je dlouhodobý cíl Olomouckého kraje. Zdravý a přirozený pohyb hravou a nenásilnou formou podporuje prostřednictvím projektu Sportimáček, který je součástí strategie OLIVIE.

„Mezi mateřské školky, které podají žádost o dotaci, letos rozdělíme tři milióny korun. Jedno pracoviště může v příštím školním roce získat podporu ve výši až 30 000 korun. Mateřinky využijí peníze na nákup gymnastické sady, pomůcek na měření cvičebního pokroku dětí a školení pro učitele,“ řekla náměstkyně hejtmana pro oblast sportu Monika Hryzobilová.

V únoru proběhne informační seminář. Samotné žádosti

o zařazení do dotačního programu budou školky podávat od 2. do 20. března.

„V loňském roce, kdy Olomoucký kraj tento dotační program vyhlásil poprvé, přišlo 79 žádostí. Celková výše poskytnutých dotací činila 1 830 000 Kč,“ uvedl hejtmán Olomouckého kraje Ladislav Oklešček.

Jednou ze školek, která loni o dotaci žádala, byla mateřinka na prostějovském Husově náměstí.

„Motivací naší školky pro zapojení se do projektu bylo hlavně další rozšíření možností nabídky pohybových aktivit pro děti. Přirozený pohyb jim v dnešní době neskutečně

**Strategie OLIVIE
prezentuje kraj
jako region
zdravého života.**

chybí, a proto je každá možnost bezpečné pohybové aktivity vítaná,“ sdělila Romana Sedmerová, zástupkyně ředitele pro předškolní vzdělávání.

Eva Knajblová

Olomoučtí atleti zazářili na halovém mistrovství. Z Ostravy si odvezli úctyhodných 23 medailí

Skvělý výsledek si připsali olomoučtí atleti na halovém mistrovství Moravy a Slezska v Ostravě. Foto | AK Olomouc

Atleti Atletického klubu Olomouc se na halovém mistrovství Moravy a Slezska ve vítkovické hale předvedli ve skvělé formě. Na prestižním regionálním šampionátu vybojovali celkem 23 medailí – osm zlatých, sedm stříbrných a osm bronzových – a potvrdili, že patří ke špičce napříč věkovými kategoriemi.

Dařilo se především mužům. Jiří Novotný získal stříbro v běhu na 60 metrů a triumfoval také ve skoku dalekém výkonem 702 centimetrů. Další medaili přidal Benjamin Jakob, který si ve sprinterském finále doběhl pro bronz v osobním rekordu. Na překážkách bral stříbro Jiří Odvárka, bronz na dvoustovce vybojoval David Novák. Ve skoku o tyči kraloval Martin Mlčoch výkonem 510 centimetrů a Petr Bachan zvítězil v běhu

na 800 metrů. Úspěšní byli i junioři a dorostenci, výraznou stopu zanechaly ve Vítkovicích také ženy, juniorky a dorostenky.

Atleti AK Olomouc tak na mistrovství Moravy a Slezska

jasně ukázali svou kvalitu a úspěšně vstoupili do halové části sezóny. Výsledky potvrzují systematickou práci klubu i silnou generaci mladých talentů.

Kompletní výsledky se dozvíte po načtení QR kódu.

Vladimíra Hacsiková

Olomoucký kraj - region zdravého života